

DN Mariagerfjords årsberetning 2008

Vi hørte forleden Kjeld Hansen holde et meget interessant og spændende foredrag om "Det Tabte Land". Store naturværdier er forsvundet gennem de sidste 250 år, og vi mærker også nu, at naturen er trængt.

Heldigvis har vi stadig megen smuk natur her i kommunen, men vi kunne godt have undværet den hovedløse opløjning af brakmarker, vi har været vidne til det sidste år.

Vi er hele tiden på vagt for at beskytte vores natur og miljø.

Vi arbejder for at få endnu mere natur og at der kan skabes sammenhæng mellem naturområderne til gavn for planter og dyr.

På denne måde kan vi få noget af det tabte land tilbage.

Fremtidens natur i Mariagerfjord Kommune

Vores Naturplan er nu efter en lang proces blevet færdig – og vi synes, det er blevet en rigtig flot publikation, der beskriver den natur, vi allerede har i Mariagerfjord kommune, men også kommer med et bud på, hvad der skal til, for at den kan blive endnu bedre.

Planen blev overrakt til borgmesteren og dermed til Mariagerfjord Kommune den 4. juni, hvor også pressen var til stede.

Vi har fået flere positive bemærkninger fra kommunen og vi håber, at Naturplanen vil blive brugt i forbindelse med udarbejdelsen af kommuneplanen.

Fredninger og formidling af fredede områder

DN's sekretariat er i gang med en beskrivelse af samtlige fredninger i dette land med henblik på at lægge det ud på en hjemmeside.

Beskrivelserne af de fredede områder i Mariagerfjord kommune – og dem har vi faktisk ret mange af – vil formentlig foreligge allerede i år.

Vi vil foreslå, at kommunens hjemmeside får et link til fredningsbeskrivelserne og håber på, at rigtig mange på denne måde vil gå ind og blive informeret og inspireret til at gå en tur i et af de mange, smukke fredede områder.

I forbindelse med dette projekt er det tanken, at vi i lokalafdelingen, i samarbejde med kommunen, skal sørge for – eller i hvert fald bidrage til – at der bliver lavet informationstavler, foldere og turforslag for alle de fredninger, der ikke i forvejen har det.

Vi er allerede i gang med en formidling af fredningen ved Ajstrup Bugt og herefter bliver det formentlig fredningen omkring Kielstrup Sø, hvor vi også har forslag til vandreruter i det meget smukke terræn.

Forslaget til fredning af Alstrup Krat og Hohøj ligger fortsat hos Fredningsnævnet. Vi havde fornylig et møde med Fredningsnævnet, hvor forskellige småproblemer blev drøftet. Hovedindholdet i fredningsforslaget ligger dog fast, så dette enestående kultur- og naturområde kan bevares for eftertiden.

Vand- og Naturplaner

I tiden op til jul 2007 lagde vi et stort arbejde i, at komme med ideer og forslag til vand- og naturplanerne, som Miljøministeriet skal udarbejde som et led i EU's indsats for at forbedre natur- og miljøtilstanden.

Vandplanerne skal sikre en god økologisk tilstand for grundvand, vandløb, søer og fjorde.

Naturplanerne skal bevare og genoprette vores internationale naturområder – de såkaldte Natura2000 områder.

For vandplanenes vedkommende har vi først og fremmest forholdt os til Mariager Fjord og de vandløb, der afvander dens opland, men også Kongsvad Mølleå og Skals Å, der fører vand fra Glenstrup Sø til Limfjorden, har vi kommenteret.

Natura2000 områderne omfatter så vigtige naturområder som Villestrup Ådal, Kastbjerg Ådal, Kielstrup Sø, Øster Lovnkær og dele af Rold Skov, Lindenberg Ådal, Madum Sø og Skals Ådal samt den yderste del af Mariager Fjord.

Vi har i kommentarerne opregnet trusler mod naturen og miljøet og fremsat forslag til, hvad der konkret bør gøres for at imødegå truslerne. I de fleste af vore naturområder er det ønskeligt med naturpleje i form af græsning.

Vi har som led i naturgenopretning foreslået fjernelse af spærringer i vandløbene, så fisk og smådyr kan vandre frit, genslyngning af åer og etablering af våde enge langs de vigtige vandløb.

Planerne skal være klar i 2009 og skal senere danne grundlag for kommunernes vand- og naturplaner.

Det har derfor været vigtigt for os – i og med at vi har et stort lokalkendskab til naturområderne – at være med til at påvirke disse planer allerede i idefasen.

Stiforløb ved "Restaurant Skoven" i Hobro

I forbindelse med, at en ny ejer overtog "Restaurant Skoven" i Hobro, blev matriklen samtidig indhegnet, hvilket betød, at en i mangfoldige år meget benyttet sti blev lukket. Endvidere ønskede ejeren at fælde en del træer, bl.a. 200 år gamle egetræer, såkaldte flådeeege.

Vi har siden kæmpet, dels for at bevare stien, dels for at undgå fældning af specielt egetræerne, men også den karakteristiske underskov, og dels for at forhindre diverse andre overgreb på det værdifulde og enestående område.

Naturklagenævnet har haft sagen forelagt og afgjort, at sagen skal hjemvises til fornyet behandling. Sagen er således vundet i første omgang, idet kommunens forslag til alternativ stiføring er blevet afvist.

Grønt Partnerskab

DN har sammen med kommunen indgået et Grønt Partnerskab, som har til formål at udvikle de kommunale skove i Mariagerfjord kommune til glæde for borgerne og naturen.

Det drejer sig bl.a. om Hobro (Øster-)Skov, hvor vi klart går ind for en meget restriktiv plan for området med egeskoven. Ligesom vi ønsker den gamle galgebakke markeret, bl.a. ved åbning af udsyn til/indblik fra fjorden.

I den fredede egeskov kan intet fældes uden enighed mellem DN og kommunen.

Vi ser frem til et meget spændende samarbejde med kommunen om dette Gønne Partnerskab.

Onsild Ådal

Det nyetablerede vådområde i Onsild Ådal er langsomt ved at tage form. Der har allerede været mange spændende fugle på besøg og, der vil utvivlsomt ske en del de kommende år.

Desværre må vi se i øjnene, at i det område, der ikke bliver vådområde, ændres naturen efterhånden til en privat, kunstig jagtpark, uden at der gøres ret meget ved det fra kommunens side.

Længere mod vest i ådalen har vi her i foråret været vidne til en monstrøs naturødelæggelse, idet der i et meget smukt, kuperet overdrevsområde dels blev foretaget grusgravning og dels blev henkastet store mængder bygningsaffald, som senere blev tildækket. Kommunen er informeret om sagen og, det forlyder, at en politianmeldelse er nært forestående.

Miljømilliarden

Selv om naturgenopretningsprojekterne under miljømilliarden ikke sker i vores regi, har vi dog alligevel en finger med i spillet som følgegruppe.

I Villestrup Ådal er alle dambrugene nu opkøbt, således at der nu bliver fri passage i hele åløbet. Vi glæder os til det endelige resultat.

I Kastbjerg Ådal er man i gang med en jordfordeling, som skal danne basis for naturgenopretningsprojektet her.

Begge projekter har selvfølgelig vores fulde støtte.

Klimakommune

Det ser nu ud til, at Mariagerfjord Kommune bliver klimakommune.

Vi har gennem det sidste årstid haft flere kontakter til kommunen i denne sag, herunder et møde med borgmesteren og formanden for Udvalget for Teknik og Miljø (UTM).

Beslutningen om at blive klimakommune er vedtaget i UTM og vi forventer, at Byrådet på sit næste møde giver den endelige accept.

Det er en stor glæde for os, at vores arbejde med denne sag bærer frugt, så Mariagerfjord Kommune nu kan blive den næste i rækken af de ca. 20 kommuner, der indtil nu har tilsluttet sig denne ordning.

Kort fortalt går aftalen ud på, at borgmesteren sammen med DN's præsident underskriver en erklæring med følgende indhold:

1. Kommunen forpligter sig til en årlig CO2 reduktion på 2% eller mere frem mod 2025.
2. Kommunen laver en opgørelse over den nuværende CO2 udledning. Denne danner grundlaget for at følge CO2-reduktionerne år for år.
3. Der udarbejdes en klimahandlingsplan, der beskriver, hvordan kommunen vil nå CO2 målet samt, hvilke områder, der skal fokuseres på.
4. Udviklingen på klimaområdet skal løbende opdateres og overvåges.

UTM har ønsket, at der foruden den officielle aftale indgås en tillægsaftale mellem kommunen og DN Mariagerfjord, hvilket skulle være med til at afstemme forventninger samt gøre aftalen mere realistisk og realiserbar.

Det har vi intet at indvende imod.

Vi forventer, at erklæringen bliver underskrevet allerede i år, men jeg kan ikke her røbe indholdet, før den forhåbentlig endelige vedtagelse i Byrådet.

Husdyrbrug

Mariagerfjord Kommune har i det sidste år givet 9 tilladelser eller godkendelser efter Lov om Husdyrbrug. Desuden er vi bekendt med, at yderligere 4 er på vej.

Tilladelserne har været vedrørende kvæg, svin og mink. Alle godkendelserne har været vedrørende kvægbrug og næsten alle i den gamle Arden kommune.

1. 2 tilladelser efter § 10 (15-75 DE) og 1 (mink) er på vej. Dem har vi stort set ikke beskæftiget os med
2. 3 godkendelser efter § 11 (75-250 DE). 2 af dem har vi klaget over (en "smutter").
3. 4 godkendelser efter § 12 (over 250 DE). Alle 4 har vi klaget over. Desuden har 2 udkast til godkendelser været i høring og 1 godkendelse er på vej.

De primære klagepunkter er:

- a. At kommunen ikke anfører, hvad udledningen af kvælstof til "slutrecipienten", dvs. Mariager Fjord eller Limfjorden, er og, at vi mener, den er for høj (over 12 kg N/ha/år).
- b. At kommunen ikke pålægger brugen af alle midler (BAT=bedst tilgængelig teknik) for at nedsætte udledningen af nitrat (overflade- og grundvand) og ammoniak (luftbåret)

Endnu er ingen klager afgjort. Det er ikke sikkert, at DN får ret i alle klagerne, men så får vi i hvert fald en fortolkning af reglerne, som kommunen og vi (og landbruget) fremover kan holde sig til.

Grønt Råd

Det Grønne Råd, som vi – sammen med flere andre foreninger – er medlem af, fungerer godt. Der er mange aktiviteter i gang og, jeg vil her især fremhæve stiprojektet.

Der sker for øjeblikket en registrering af mange forskellige stiforløb i kommunen og, til det formål har Grønt Råd finansieret anskaffelsen af 2 GPS'er, som med stor nøjagtighed kan registrere stiforløbet, som så kan overføres til kommunens kort.

Det er tanken, at der efterhånden skal laves foldere over de forskellige stier og de skal kunne findes på kommunens hjemmeside.

For at få en samlet oversigt over de muligheder/problemer, der kan være i forbindelse med stiarbejdet, har Grønt Råd udarbejdet "Retningslinier for registrering, etablering, vedligeholdelse og formidling af naturstier og ruter i Mariagerfjord Kommune". Vi har på denne måde fået et rigtig godt arbejdsredskab i forbindelse med stiarbejdet.

Det er meget tilfredsstillende, at kommunen aktivt bidrager til stiprojektet, idet man har besluttet at give såvel økonomisk som personalemæssig støtte til "Projekt Rekreative Ruter".

Det er et 3-årigt projekt, der handler om at kvalitetssikre, udvikle og synliggøre rekreative ruter og skabe synergi imellem eksisterende ruter.

Det er et projekt, der i høj grad falder i tråd med Grønt Råds stiarbejde.

Grønt Råd er desuden en aktiv medspiller i DN's årlige affaldsindsamling. Men desuden har man planer om – sammen med kommunen – at gøre en mere vedvarende indsats for at mindske mængden af affald i naturen. Der kan blive tale om mange forskellige tiltag, som på en eller anden måde skal "opdrage" folk til ikke at smide deres affald rundt omkring. Børnene er en oplagt målgruppe, men der er selvfølgelig også flere andre.

For at synliggøre Grønt Råds arbejde er der planlagt et møde med UTM, hvor man i første omgang vil orientere om stiprojektet og affaldsproblematikken.

Rådet har desuden lavet en folder, som informerer om, hvad Grønt Råd er, hvad man beskæftiger sig med og hvem, der deltager i arbejdet.

Affald

Affaldsindsamlingen 13. april blev igen en succes med en totalt indsamlet affaldsmængde på ca. 4 tons, herunder 3726 dåser. I alt var der 596 indsamlere (incl. skoler).

Tilslutningen var dog noget forskellig på de 4 indsamlingssteder, der svarer til de tidligere gamle kommuner.

Vi har sammen med kommunen foretaget en evaluering, hvor der blev foreslået forskellige tiltag med henblik på at gøre det endnu bedre de kommende år.

Kommuneplan

Kommuneplanen er under udarbejdelse og, det er vores helt klare intention at sætte vores fingeraftryk på denne plan.

Der har i efteråret været 2 offentlige møder: 1. Byernes planlægning og 2. Det åbne land.

Vi har deltaget i begge disse møder og er blevet orienteret om processen og planindholdet på et meget generelt niveau.

Vi udformede sidste år et meget omfattende høringssvar både til kommuneplanstrategien og til strategien for bæredygtig udvikling og, de to offentlige møder har ikke givet os anledning til at tilføje noget væsentligt nyt.

Der skal ikke her gås i detaljer med indholdet af høringssvarene, men blot – blandt meget andet – fremhæves, at vi har betydelig fokus på det åbne land – og her ikke mindst på Kystnærhedszonen – samt en kraftig opfordring til, at man i kommende lokalplaner skal indføre krav om lavenergibyggeri.

Vi har derfor valgt, som vores kommentar til de 2 offentlige møder at genindsende vores tidligere høringssvar ledsaget af vores Naturplan, som vi håber, man vil bruge i planlægningen.

Vi afventer nu den endelige plan i 2009 og må så her tage stilling til, om der er noget at tilføje eller kritisere.

Kystnærhedszonen

I vores kommentarer til kommuneplanstrategien skrev vi følgende om kystnærhedszonen:

"Det ligger DN Mariagerfjord stærkt på sinde at understrege, at lovgivningen om Kystnærhedszonen og hensigten bag den, skal tilgodeses og at kommunens politik for arealanvendelse i Kystnærhedszonen bør være meget restriktiv."

Når vi skrev sådan, var det fordi, vi havde vores bange anelser, som allerede nu er blevet bekræftet i forbindelse med kommunens planer om kystnært boligbyggeri i Hadsund Syd.

Efter vores opfattelse opfylder dette byggeri hverken en særlig planlægningsmæssig eller funktionel begrundelse for kystnær lokalisering og er derfor i strid med Planloven.

Vi har sammen med en lang række andre gjort indsigelse mod denne plan, som tilsyneladende er blevet fremlagt nu, fordi flere projektmagere har henvendt sig til kommunen.

Efter vores mening bør det være kommunen, der i sin planlægning udstikker, hvilke områder der skal anvendes til hvad – og ikke omvendt.

Til trods for, at der i Hadsund var 2 alternative områder til byudvikling, har byrådet alligevel prioriteret området i Hadsund Syd.

Vi må nu afvente lokalplan og tillæg til kommuneplan, hvorefter vi stærkt vil overveje at klage til Naturklagenævnet over kommunens tilsidesættelse af Planloven.

Råstofplan

Region Nordjylland udsendte i foråret "Forslag til Råstofplan".

Vi har indsendt vores fyldige kommentarer, som både er generelle og konkrete.

Vi har bl.a. peget på, at der ikke bør gives tilladelse til, at der graves under grundvandsspejlet i indvindingsområder til vandværker eller områder med særlige drikkevandsinteresser og at man i forbindelse med efterbehandling af råstofgrave bør være opmærksom på at skabe nye naturområder.

Konkret har vi krævet, at interesseområder ved Kongsvad Mølleå og Svenstrup skal udtages af planen på grund af de store naturværdier i disse områder.

Desuden mener vi, at det meget store interesseområde ved Gunderup, der bl.a. omfatter hele Nonneholtskoven, skal revurderes, dels fordi vi her finder mange natur- og kulturværdier, og dels fordi vi finder det forkert at fjerne en bynær skov, som har stor rekreativ værdi.

Vi har ikke set nogen reaktion på vores indvendinger og afventer nu den endelige råstofplan.

Mariager Havn

Der skal lyde stor ros til kommunen i forbindelse med planlægningen af den fremtidige udnyttelse af Mariagers havneområde.

Her kommer det helt klart til udtryk, at det er kommunen og ikke projektmagerne, der kommer til at styre udviklingen.

Processen startede med, at man i foråret indkaldte en række relevante parter – her iblandt DN – til en workshop, hvor mange ideer blev fremsat.

Siden har den samme gruppe overfor dommerkomiteen fået mulighed for at kommentere de 4 scenarier, der er blevet udvalgt.

Gruppen vil efterfølgende blive inddraget i det videre forløb.

Dette er efter vores mening idealet på god planlægning.

Golf

Golfbanen ved Hegedal/Hjerritsdal ved Hobro har også i år givet os meget arbejde.

Siden sidste årsmøde har vi fulgt anlæggelsen af banen tæt. Vi har korresponderet meget med kommunen og vi har været på en fælles besigtigelse med kommune og golfaktieselskab.

På en lang række punkter er vi uenige og, vi mener ikke, banen bliver anlagt efter de godkendelser og tilladelser, der er givet.

Især er det galt med manglende beplantning, varetagelsen af de § 3 beskyttede søer og beskyttelsen af fortidsminderne.

Ikke desto mindre har kommunen sidst i august givet ibrugtagningstilladelse og golfbanen er nu taget i brug.

Der er også lavet et lokalplanforslag til udvidelse af golfbanen. Dette forslag har vi anket på grund af planerne om opførelse af udslagsskur i det åbne land, som vi mener skal friholdes for unødigt byggeri.

Samarbejdet med kommunen har været besværliggjort af, at vi hele tiden har skullet skrive med forskellige medarbejdere og, derfor synes vi ofte, at vi har fået ufuldstændige eller misforståede svar, fordi medarbejderne ikke har været tilstrækkeligt godt inde i alle sagens aspekter.

Fra DN's side er golfsagen bestemt ikke slut endnu.

Vi agter fortsat at arbejde for at naturbeskyttelsesloven bliver overholdt, selv om det drejer sig om en politisk vigtig golfbane.

Kommunikation, hjemmeside, DN-nettet

Det er lykkedes os at få indsamlet en lang række e-mail adresser på foreningens medlemmer bosat i kommunen. Det betyder, at vi har fået en lettere og mere direkte kontakt til mange af vores medlemmer, hvilket kan have betydning i forbindelse med nyhedsformidling, annoncering af årsmøde og ture osv.

Vi har fået en ny flot hjemmeside på dn-mariagerfjord.dk.

Vi har fået lavet en afdelingsfolder, som fortæller om, hvem vi er, hvordan vi arbejder og hvilke aktiviteter, vi har gang i.

DN-nettet er vores kommunikations- og arkiveringssystem. Det har på mange måder lettet vores arbejde, men fungerer alligevel ikke helt tilfredsstillende. Bl.a. har næsten 1/3 af afdelingens aktive ikke meldt sig til på DN-nettet, hvilket betyder, at de er uden for sagsbehandlingen.

Desuden er arkiveringsfunktionen ikke optimal og, vi kunne ønske os et bedre postkassesystem.

Der arbejdes for øjeblikket på at forbedre systemet.

Under alle omstændigheder må vi sige, at uden DN-nettet var vi simpelthen druknet i brevpost og, det ville have været helt uoverskueligt.

Naturture m.v.

Vi har traditionen tro arrangeret flere ture med god tilslutning, bl.a. til Onsild Ådal, Hem Skov og Villestrup Ådal.

Her ud over har der været Fjordens Dag, som igen i år blev vellykket med god tilslutning.

Vi har sammen med By og Land stået for to foredrag: 1. Fremtidens byggeri (lavenergibyggeri) ved arkitekt Rie Øhlenschläger og 2. Det tabte land ved journalist og forfatter Kjeld Hansen. Begge har været velbesøgte og overordentligt interessante.

Vi har i denne beretning valgt at fremhæve væsentlige og større sager fra årets løb. Men vi har naturligvis beskæftiget os med langt mere, end der her er omtalt, bl.a. mange enkeltsager, som i nogle tilfælde har givet anledning til påtale, men i langt de fleste tilfælde ikke har givet anledning til bemærkninger.

Med venlig hilsen

Ole Guldberg